

105 515

NPU - Generální ředitelství

Došlo: 5.1.2015 13:17

Č. j.: NPU-310/450/2015

Listů: 1 Příloh: 3

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Vážený pan
Alexandr Blinka
Vysoká 1
566 01 Javorník

Váš dopis značky

Naše značka
MK 64232/2014 OPP
MK-S 9584/2014 OPP

Vyřizuje/linka
Dědková Olga Mgr. / 428

V Praze dne: 28.11.2014

Věc: řízení o prohlášení usedlosti č. p. 1 (bývalý hostinec), k. ú. Javorník u Vysokého Mýta, obec Javorník, okres Ústí nad Orlicí, Pardubický kraj, za kulturní památku – rozhodnutí o prohlášení za kulturní památku

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. MK 64232/2014 OPP, sp. zn. MK-S 9584/2014 OPP, ve výše uvedené věci.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

MINISTERSTVO KULTURY
Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1 – Malá Strana
IČ: 00023671 21

Příloha: Rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. MK 64232/2014 OPP, sp. zn. MK-S 9584/2014 OPP ze dne 28. 11. 2014.

Stejnopis rozhodnutí:

Národní památkový ústav, generální ředitelství
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Pardubicích
Městský úřad Vysoké Mýto, úsek památkové péče
Krajský úřad Pardubického kraje, úsek památkové péče
Vlastní

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Rozhodnutí nabylo právní moci: 18.12.2014
za správnost: *[Signature]*

V Praze dne 28. 11. 2014
č. j. MK 64232/2014 OPP
sp. zn. MK-S 9584/2014 OPP

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče

prohlašuje

podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, oba ve znění pozdějších předpisů, **usedlost č. p. 1 (bývalý hostinec), sestávající z obytné části č. p. 1 s hostincem a dále z hospodářského příslušenství a brány, vše na pozemku st. parc. č. 119, k. ú. Javorník u Vysokého Mýta, obec Javorník (část obce Vysoká), okres Ústí nad Orlicí, Pardubický kraj,**

za kulturní památku.

Památková ochrana se nevztahuje na pozemek st. parc. č. 119 v k. ú. Javorník u Vysokého Mýta.

V tomto řízení dle § 27 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, je účastníkem řízení:

Nedílnou součástí výroku tohoto rozhodnutí je zakres umístění kulturní památky do kopie katastrální mapy.

Odůvodnění

Ministerstvo kultury obdrželo podnět, který podal vlastník věci (pan Alexandr Blinka, Vysoká 1, 566 01 Javorník), k prohlášení usedlosti č. p. 1 (bývalý hostinec), sestávající z obytné části č. p. 1 s hostincem a dále z hospodářského příslušenství a brány, vše na pozemku st. parc. č. 119, k. ú. Javorník u Vysokého Mýta, obec Javorník (část obce Vysoká), okres Ústí nad Orlicí, Pardubický kraj, za kulturní památku.

Odůvodnění podnětu: „*památková hodnota spočívá v autenticitě dochovaných částí stavby a jejich detailů, v zachování dispozičního řešení i způsobu opracování a typické údržby materiálu. Usedlost se nachází ve vesnické památkové zóně, kde doposud není jediný objekt zapsán jako kulturní památka. Z plošného stavebně historického průzkumu této vesnické památkové zóny, který provedla pracovnice NPÚ ÚOP Pardubice v roce 2013 vyplynulo, že se jedná o objekt, který se díky své specifické funkci vzhledově a typologicky odlišuje od poměrně standardizovaného vzhledu a půdorysu dalších usedlostí převážně drobného chalupnického charakteru. Dendrochronologické datování konstrukcí roubeného patra hostince navíc potvrdilo, že z části se jedná o druhotně použité dřevo z původní hostince pocházejícího z konce 17. století a dům č. p. 1 tak obsahuje nejstarší stavební prvky dochované ve vesnické památkové zóně Vysoká. Se zapsáním nemovitosti do Ústředního seznamu kulturních památek jako vlastníku souhlasím a na základě konzultací s NPÚ ÚOP Pardubice jsem informován o právech i povinnostech z toho vyplývajících.*“

Ministerstvo kultury tento podnět vyhodnotilo a v uvedené věci zahájilo správní řízení. Účastník řízení, uvedený ve výroku tohoto rozhodnutí, byl o zahájení řízení vyrozuměn podle § 3 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, dopisem Ministerstva kultury ze dne 12. 11. 2014, č. j. MK 61107/2014 OPP.

Tímto dopisem byl účastník řízení v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rovněž informován o tom, že již byly shromážděny všechny podklady pro rozhodnutí a byl vyzván, aby se vyjádřil jak k nim, tak ke způsobu jejich zjištění, případně navrhl jejich doplnění v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení se v dopise ze dne 25. 11. 2014 práva na seznámení s podklady k rozhodnutí vzdal.

V řízení se vyjádřil Městský úřad Vysoké Mýto, Odbor stavebního úřadu a životního prostředí, památkové péče, který ve svém stanovisku ze dne 12. 9. 2014, č. j. MUVM/31853/2014/OSÚ-OH2, prohlášení předmětné stavby za kulturní památku doporučil s odůvodněním, že „*se jedná o velice významnou stavbu vesnické architektury 17. století na našem území.*“

V řízení se dále vyjádřil Krajský úřad Pardubického kraje, Odbor školství a kultury, Oddělení kultury a památkové péče, který ve svém stanovisku ze dne 7. 11. 2014, č. j. KrÚ - 70597/2014/OŠK OKPP, sp. zn. Sp KrÚ – 57789/2014/OŠK OKPP, s prohlášením předmětné stavby za kulturní památku souhlasil. Dále uvedl, že „*usedlost č. p. 1 je tvořena jednopatrovou obytnou budovou, přízemními hospodářskými objekty a vjezdovou branou do dvora. Historie domu sahá do roku 1682, kdy na tomto místě došlo k výstavbě zájezdního hostince. K zásadním stavebním proměnám objektu došlo kolem roku 1850 a v roce 1911, kdy byl jeho stavební vývoj ukončen. Jde o reprezentanta drobného zájezdního hostince typického pro území východních Čech z přelomu 19. a 20. století s použitými staršími stavebními prvky. Podobných objektů v tomto stupni dochování se na území Pardubického kraje dochovalo minimální množství, proto prohlášení za kulturní památku doporučujeme.*“

Dále se vyjádřil Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Pardubicích, který ve svém stanovisku ze dne 25. 8. 2014, č. j. NPÚ-361/62452/2014, prohlášení

předmětného objektu za kulturní památku rovněž doporučil. Dále uvedl, že „NPÚ podporuje návrh na prohlášení uvedené usedlosti, neboť byl zpracován na základě stavebně historického vyhodnocení celé vesnické památkové zóny a plošného průzkumu Z. Vařekové z r. 2013, zpracovaného v rámci plnění výzkumného cíle NPÚ (Výzkum nemovitých památek v ČR. Aktuální metodické otázky průzkumu a dokumentace, ohrožené druhy památek a jejich vybrané exempláře). V kontextu VPZ Vysoká byl objekt vybrán jako stavba obsahující nejstarší dochované stavební prvky (dendrochronologicky datované na konec 17. století). Zároveň jde o objekt specifické funkce, představující v rámci malé obce centrum veřejného života. Jeho stavební podoba byla od počátku odlišná od ostatních téměř unifikovaných usedlostí chalupnického charakteru. Do stavebního vývoje objektu se promítly obecné tendence přestavby budov spalného charakteru na nespalný a také vesnický společenský život a reflexe dobové obliby tanečních zábav na přelomu 19. a 20. století, které vyvolaly potřebu nového většího tanečního sálu. V rámci památkové zóny jde o objekt zásadní hodnoty historické i urbanistické, architektonickou hodnotou zcela zapadající do kontextu zástavby obce, doplněný historickým přírodním rámcem, který tvoří dvě lípy před vchodem, staré cca 200 let. Hodnotu umocňuje vysoká autenticita dochovaného interiéru v roubeném patře hostince i zachovaná originální výmalba „parádního pokoje“ na hliněných omítkách roubených stěn a další autenticky dochované prostory a stavební detaily, doložené připojenou fotodokumentací. Ochota majitele spolupracovat s památkáři je dobrým předpokladem zachování kulturních hodnot stavby do budoucna.“

Popis:

Usedlost má podobu průjezdného trojstranného dvora otevřeného směrem k východu. Skládá se z budovy bývalého hostince, k níž je na podélné ose připojen objekt tanečního sálu a nového výčepu. K západnímu nároží hostince je kolmo přisazena stavba obsahující obytnou místnost a průjezdnou kolnu. Tento objekt spojuje budovu hostince s paralelně stojícími chlévy na opačné straně dvora. K nim je připojena menší stodůlka.

Budova bývalého hostince je patrový dům hřebenové orientace. Přízemí je zděné z kamene, patro je roubené a kryté obkladem z eternitových šablon. Dům má tradiční trojdílnou dispozici rozšířenou o druhý trakt, který je tvořen krytou verandou ve dvoře. Stropy jsou opatřeny rovným omítaným podhledem. V zadní části síně je dochována černá kuchyně s tělesem dýmníku a valenou klenbou. Z průchozí síně stoupá dřevěné schodiště do patra, které má rovněž trojdílnou dispozici a sloužilo především k ubytování hostů. Stropy jsou trémové s prkenným záklopem. Záklop v místnosti pro hosty je malovaný. Z horní síně je přístupný jednoduchý hambalkový krov. Všechny střechy jsou sedlové.

Prostorný taneční sál s výčepem, který projektoval stavitel O. Čeněk z Vysokého Mýta, pochází z roku 1912. Jedná se o jednoprostorový objekt rozšířený směrem do dvora o sociální zařízení. Sál je přístupný z veřejného prostranství i z původní síně. Interiér sálu je otevřen do krovu, který je opatřen omítaným dřevěným podhledem.

Pod tanečním sálem je valeně klenutý sklep z lomové opuky, situovaný zřejmě původně pod komorou v pravé orientaci (s někdejší přístupem nejspíše tradičně ze síně). Nyní je sklep přístupný ze dvora - tento vstup je druhotný, původní vstup ze síně domu byl zaslepen zřejmě v souvislosti s odbouráním komorového traktu při přestavbě r. 1911.

Zděné přízemní západní křídlo spojující hostinec a hospodářskou část usedlosti je vystavěné z opuky. Je dvoudílné, kuchyně v prvním dílu je uzavřená segmentovou klenbou zděnou do ocelových traverz. Druhý díl zaujímá plochostropá komora.

Paralelně s domem na severní straně dvora je situováno zděné hospodářské křídlo zastřešené sedlovou střechou s vaznicovým krovem, které v sobě funkčně spojuje kolnu,

chlěvy a stodůlku s průjezdem do zahrady. Stodola, členěná na průjezdný mlat a přístodůlek, vyplňuje severozápadní kout dvora. Stejně jako následující chlěvy má obvodové zdivo z místní opuky. Ve chlěvech se dochoval povalový strop. Východní díl tohoto hospodářského traktu zaujímá přistavěná (do dvora otevřená) kolna s cihelným obvodovým zdivem.

Pod stodůlkou je situovaný sklep, patrně ze staršího objektu, přístupný samostatnou vstupní šíjí ze dvora. Sklep je obdélný uzavřený valenou kamennou klenbou, v zadní stěně se zazděným vstupem do sestupné šíje patrně navazujícího lochu nebo zrušeného sklepa v nižším podlaží.

Během hodnocení Ministerstvo kultury zvážilo všechny výše uvedené podklady a stanoviska, která s prohlášením předmětného objektu za kulturní památku souhlasí. Dospělo k závěru, že předmětná usedlost č. p. 1 (bývalý hostinec) v obci Javorník (část obce Vysoká) má dlouhý a složitý stavební vývoj. Objekt se skládá z několika částí různého stáří, jeho nejstarší dochované stavební prvky jsou dendrochronologicky datované na konec 17. století. Budova hostince byla postavena v polovině 19. století, kdy došlo k přebudování starší roubené stavby (z 80. let 17. století). Hospodářské křídlo objektu pochází z poloviny 19. století a vzhledově odpovídá zdejšímu regionálnímu venkovskému stylu tohoto období. Budova bývalého hostince je cennou ukázkou stavby se specifickou funkcí - představuje v rámci malé obce centrum veřejného života. Její stavební podoba byla od počátku odlišná od ostatních téměř unifikovaných usedlostí chalupnického charakteru. Do jejího stavebního vývoje se promítly obecné tendence přestavby budov spalného charakteru na nespalný a také vesnický společenský život a reflexe dobové obliby tanečních zábav na přelomu 19. a 20. století, které vyvolaly potřebu nového většího tanečního sálu. Výzdoba fasády a otvorové prvky přístavby nového sálu z roku 1912 mají secesní tvarosloví.

Objekt bývalého hostince je do dnešních dnů dochovaný relativně v dobrém stavebně-technickém a rovněž autentickém stavu, včetně zdobné secesní fasády nového výčepu a ojediněle i okenních křídel z 19. století. Památková hodnota předmětného objektu je dále navýšena vysokou autenticitou jeho dochovaného interiéru - v objektu se zachovalo velké množství původních konstrukcí (např. roubené patro z doby kolem r. 1850), kvalitních architektonických prvků i řemeslných detailů. Cenný je kvalitní soubor původních dveřních konstrukcí či originální výmalba „parádního pokoje“ na hliněných omítkách roubených stěn.

Ministerstvo kultury konstatuje, že usedlost č. p. 1 (bývalý hostinec) v obci Javorník (část obce Vysoká), jejíž historická, architektonická i urbanistická hodnota je nesporná, svým umístěním, charakterem a historickou, architektonickou i urbanistickou podstatou a mírou dochování autentických detailů splňuje podmínky pro prohlášení věci za kulturní památku ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních

služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). Doručení písemnosti pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty. O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha: usedlost č. p. 1 (bývalý hostinec), sestávající z obytné části č. p. 1 s hostincem a dále z hospodářského příslušenství a brány, na pozemku st. parc. č. 119, k. ú. Javorník u Vysokého Mýta, obec Javorník (část obce Vysoká), okres Ústí nad Orlicí, Pardubický kraj - kopie katastrální mapy s vyznačením umístění věci; nedílná součást tohoto rozhodnutí

